

**Pārskats par Latvijā reģistrētiem noziedzīgiem
nodarījumiem valsts institūciju dienestā un
kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītajām
krimināllietām 2010.gadā**

Rīgā 2011

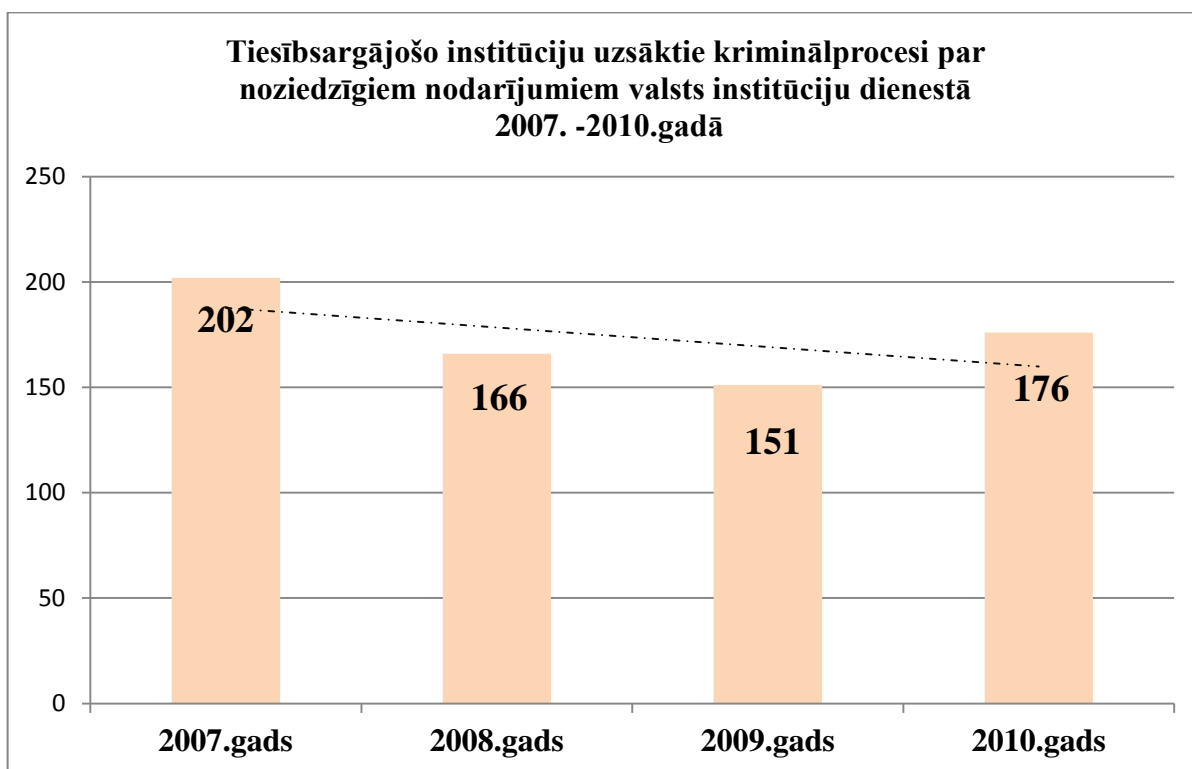
Saturs

Reģistrētie noziedzīgie nodarījumi valsts institūciju dienestā	3
Kriminālvajāšanas uzsākšanai prokuratūrai nosūtītās krimināllietas	8
Tiesībsargājošo institūciju darbība korupcijas apkarošanā.....	10
Valsts policija.....	10
KNAB	12
Drošības policija.....	14
Valsts robežsardze.....	14
Valsts ieņēmumu dienests.....	15
Militārā policija.....	16

Reģistrētie noziedzīgie nodarījumi valsts institūciju dienestā

Latvijas tiesībsargājošās institūcijas¹ 2010.gadā uzsāka 176 kriminālprocesus par Krimināllikuma (turpmāk – KL) XXIV nodaļā paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, un tas ir par 16% vairāk nekā 2009.gadā, kad uzsākts 151 šāds kriminālprocess (skat. 1.attēlu). No visiem 2010.gadā uzsāktajiem kriminālprocesiem par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā 142 kriminālprocesi bija par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, bet 34 kriminālprocesi tika uzsākti par dienesta pilnvaru pārsniegšanu, ja tā saistīta ar vardarbību. Lielākā daļa (113 jeb 65%) visu kriminālprocesu ir uzsākti par prettiesiskām darbībām Valsts policijā, Valsts robežsardzē un Valsts ieņēmumu dienestā, kas liecina gan par augstiem administratīvās korupcijas riskiem kontroles un uzraudzības jomās, gan arī par pastiprinātu šo tiesībsargājošo institūciju amatpersonu kontroli, kuru veic attiecīgo institūciju koruptīvos nodarījumus apkarojošās struktūrvienības.²

1.attēls

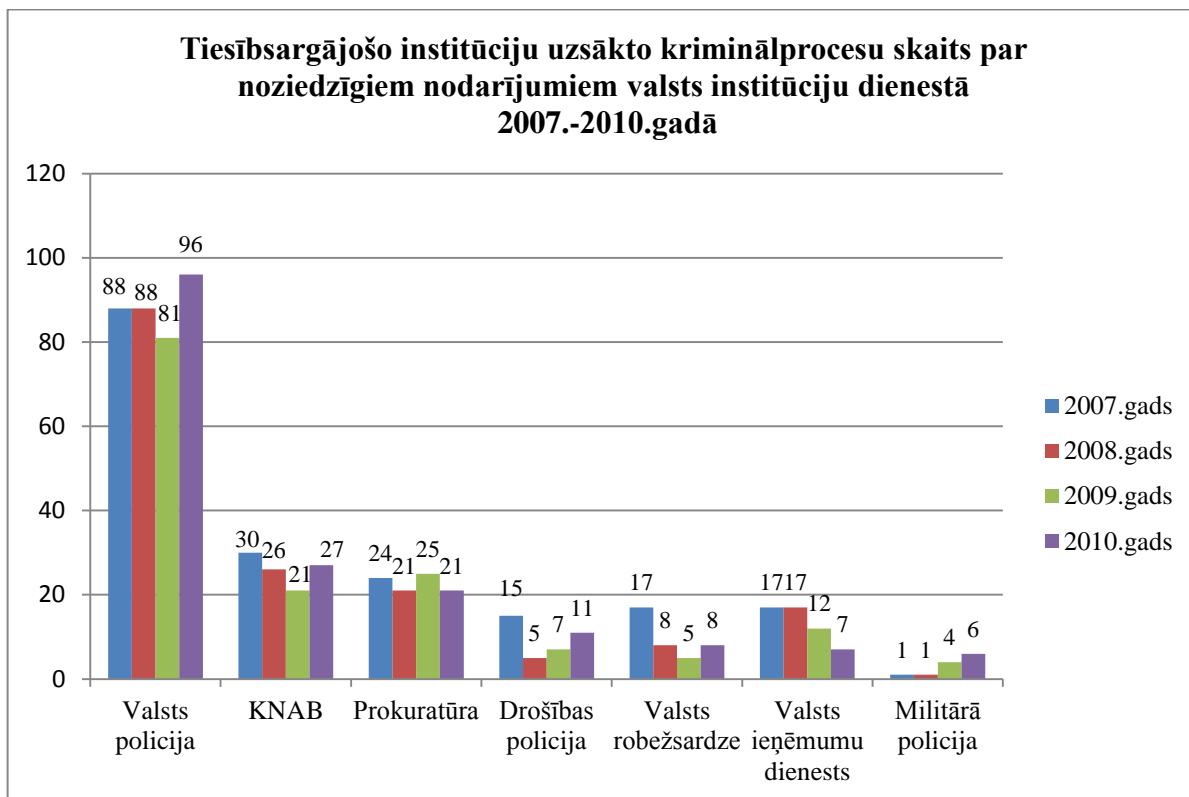
Valsts policija 2010.gadā par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā ir uzsākusi 96 kriminālprocesus, no kuriem 34 ir par kukuļošanu, bet 27 par dienesta pilnvaru pārsniegšanu, ja tā saistīta ar vardarbību, un kur tādējādi nav koruptīva rakstura. Korupcijas novēršanas un

¹ Pārskatā izmantota informācija par KNAB, Valsts policijas, Drošības policijas, Militārās policijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts robežsardzes un prokuratūras 2010.gadā uzsāktajiem kriminālprocesiem un krimināllietām, kas 2010.gadā nosūtītas kriminālvajāšanas uzsākšanai.

² No tiem 88% reģistrēto noziedzīgo nodarījumu izdarīja pašu tiesībsargājošo institūciju valsts amatpersonas, savukārt 12% noziedzīgo nodarījumu izdarīja privātpersonas, kuras vairākumā gadījumu mēģināja piekukuļot valsts amatpersonas.

apkarošanas birojs³ (turpmāk – KNAB) 2010.gadā par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā uzsāka 27 kriminālprocesus, prokuratūra – 21, Drošības policija – 11, Valsts robežsardze – astoņus, Valsts ieņēmumu dienests – septiņus, Militārā policija – sešus (skat. 2.attēlu).

2.attēls

Salīdzinot 2009. un 2010.gada rādītājus, konstatējams, ka Valsts policija, KNAB, Drošības policija, Valsts robežsardze un Militārā policija 2010.gadā ir uzsākusi vairāk kriminālprocesus par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā nekā 2009.gadā. Savukārt prokuratūras un Valsts ieņēmumu dienesta 2010.gadā uzsākto kriminālprocesu skaits ir samazinājies. Vienlaikus jāatzīmē, ka kriminālprocesu skaits ir kvantitatīvs rādītājs, kas neļauj objektīvi spriest par krimināllietu sarežģītību un arī par kriminālprocesa ietvaros izmeklējamo noziedzīgo nodarījumu epizožu skaitu. Tā, piemēram, KNAB kriminālprocesos bieži ir konstatēti vairāku epizožu noziedzīgi nodarījumi, kuru izdarīšanā iesaistītas vairākas personas, savukārt Valsts policijā kriminālprocesi biežāk tiek uzsākti par atsevišķu nodarījumu. Tādējādi ir jānorāda, ka uzsākto kriminālprocesu skaitam ir informatīva nozīme, jo katrs kriminālprocess ir specifisks un to sarežģītības pakāpe var būtiski atšķirties.

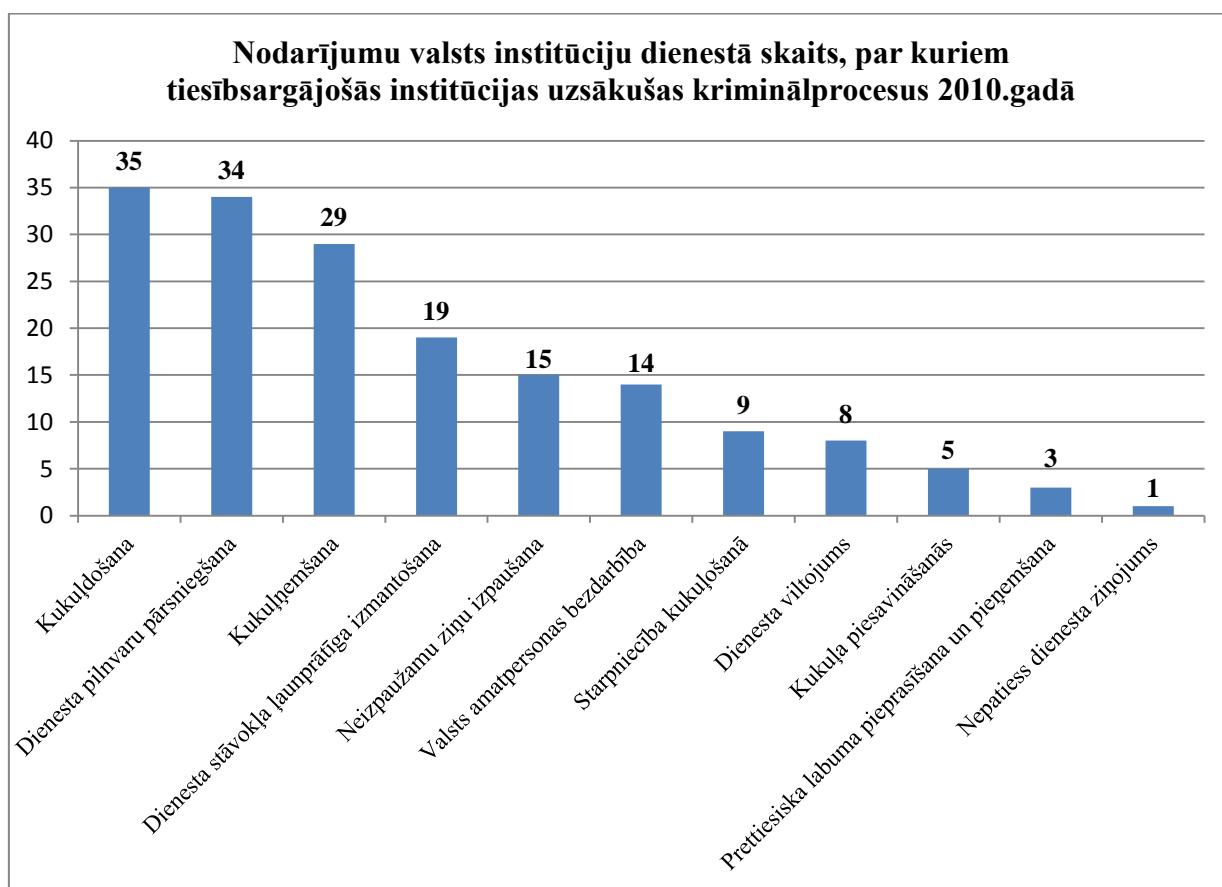
Lielākajā daļā 2010.gadā uzsākto kriminālprocesu pārskata sagatavošanas brīdī joprojām turpinās pirmstiesas izmeklēšana, tomēr saskaņā ar apkopoto un

³ Kopumā KNAB 2010.gadā uzsāka 34 kriminālprocesus, tomēr pēc KL XXIV nodaļā minētiem noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā ir uzsākti 27 kriminālprocesi

tiesībsargājošo institūciju sniegto informāciju⁴ izmeklēšanas ietvaros ir konstatēts, ka 2010.gadā uzsākto kriminālprocesu ietvaros ir konstatēti ne mazāk kā 215 noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā.⁵ Izmeklējot koruptīvos noziedzīgos nodarījumus, dažu kriminālprocesu ietvaros ir konstatēti arī citās KL nodaļās paredzētie nodarījumi, piemēram, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, izvairīšanās no deklarācijas iesniegšanas, dokumenta viltošana u.c.

Analizējot 2010.gadā reģistrētos noziedzīgos nodarījumus valsts institūciju dienestā, var secināt, ka 2010.gadā visvairāk kriminālprocesu uzsākts par kukuļdošanu (KL 323.p.), dienesta pilnvaru pārsniegšanu (KL 317.p.) un kukuļņemšanu (KL 320.p.).⁶ Savukārt retāk 2010.gadā tika konstatēta dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (KL 318.p.), neizpaužamu ziņu izpaušana (KL 329.p.) un valsts amatpersonu bezdarbība (KL 319.p.) (skat. 3.attēlu).

3.attēls

Salīdzinot 2009. un 2010.gada statistikas datus, secināms, ka, lai arī kardinālas izmaiņas reģistrēto noziedzīgo nodarījumu struktūrā nav vērojamas, tomēr 2010.gadā ir palielinājies ar kukuļdošanu saistīto nodarījumu skaits. Tā

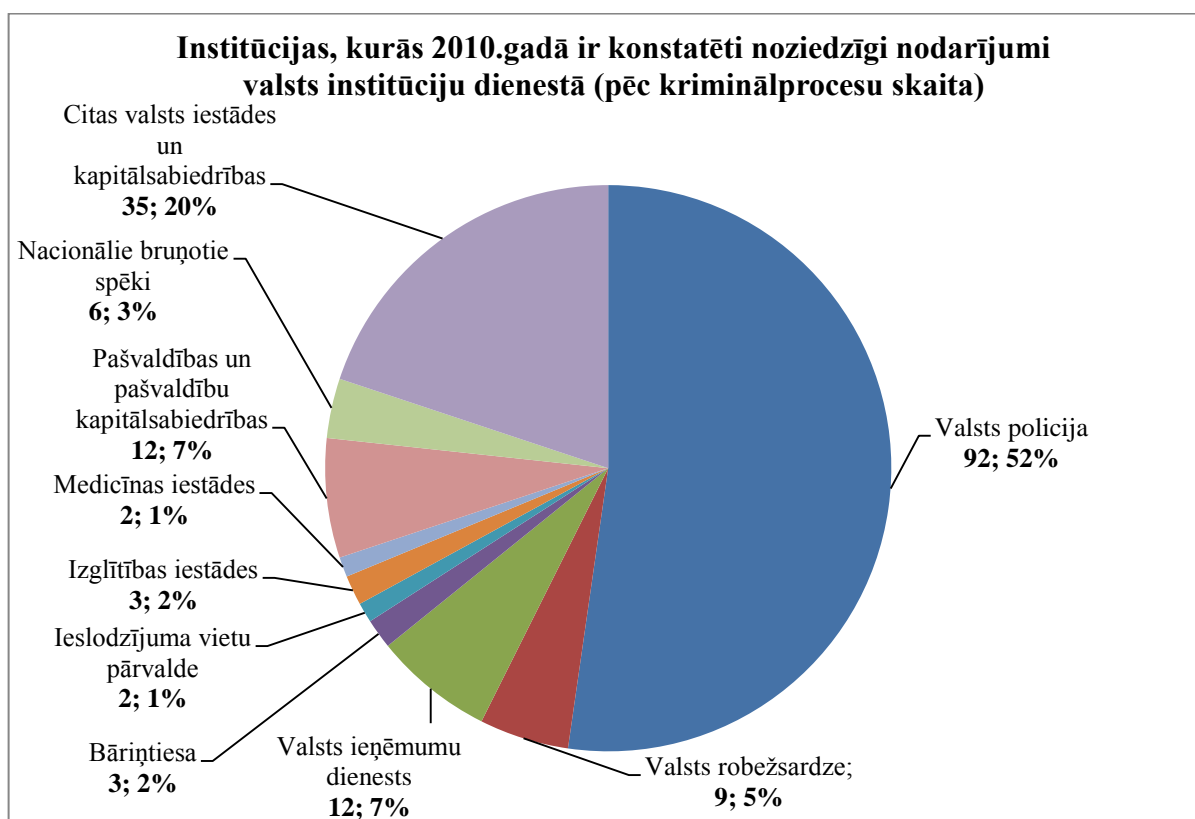
⁴ Pārskatā izmantota Drošības policijas, Valsts policijas, Valsts robežsardzes un Valsts ieņēmumu dienesta sniegtā informācija. Ziņas par prokuratūras un Militārās policijas kriminālprocesi iegūtas no Iekšlietu ministrijas Informācijas centra.

⁵ Ietverti arī tie 34 gadījumi, kad konstatēta ar vardarbību saistīta pilnvaru pārsniegšana un kur nav konstatēts koruptīvs raksturs.

⁶ Jāņem vērā, ka vairākos kriminālprocesos izmeklējamā rīcība kvalificēta pēc piederības noziedzīgu nodarījumu grupas objektam, tādēļ šie secinājumi izdarīti, pamatojoties tikai uz ziņām par tiem kriminālprocesi, kur noziedzīgais nodarījums bija precīzi kvalificēts.

2010.gadā biežāk reģistrēta kukuļņemšana un kukuļdošana, kas saistīta galvenokārt ar neliela apmēra kukuļu pieņemšanu vai nodošanu, lai izvairītos no pārkāpuma konstatēšanas, vai izdarīta, lai iegūtu dažādas atļaujas, piemēram, autovadītāja apliecību vai uzņēmuma darbībai nepieciešamos sertifikātus u.c. Tas liecina par nemainīgu augstu administratīvās korupcijas risku, ko veicina dažādi sociālekonomiskie faktori. Tāpat 2010.gadā biežāk konstatēti prettiesiskas labuma pieprasīšanas un pieņemšanas gadījumi, uzpērkot izglītības un medicīnas iestāžu darbiniekus, kā arī palielinājies ar neizpaužamu ziņu izpaušanu saistīto noziedzīgo nodarījumu skaits. Izmeklēšana uzsākta ne vien par mantkārīgā nolūkā izdarītu ierobežotas pieejamības informācijas nodošanu trešajām personām, bet arī par gadījumiem, kad ierobežotas pieejamības informācija nonākusi plašsaziņas līdzekļu rīcībā.

4.attēls

Apkopojot informāciju par institūcijām, kurās visbiežāk izdarīti noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā, secināms, ka visvairāk kriminālprocesi uzsākti par nodarījumiem Valsts policijā, Valsts ieņēmumu dienestā, Valsts robežsardzē, kā arī citās valsts un pašvaldību institūcijās un kapitālsabiedrībās (skat. 4.attēlu). Jāņem vērā, ka 4.attēlā apkopotie dati aptver ne vien pašu valsts amatpersonu nodarījumus, bet arī tos gadījumus, kad privātpersonas centušās piekukuļot šo institūciju amatpersonas.

Valsts policijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts robežsardzes un Militārās policijas kompetentās struktūrvienības aktīvi apkaro institūcijas ietvaros izdarītos koruptīvos nodarījumus, tāpēc lielākā daļa konstatēto

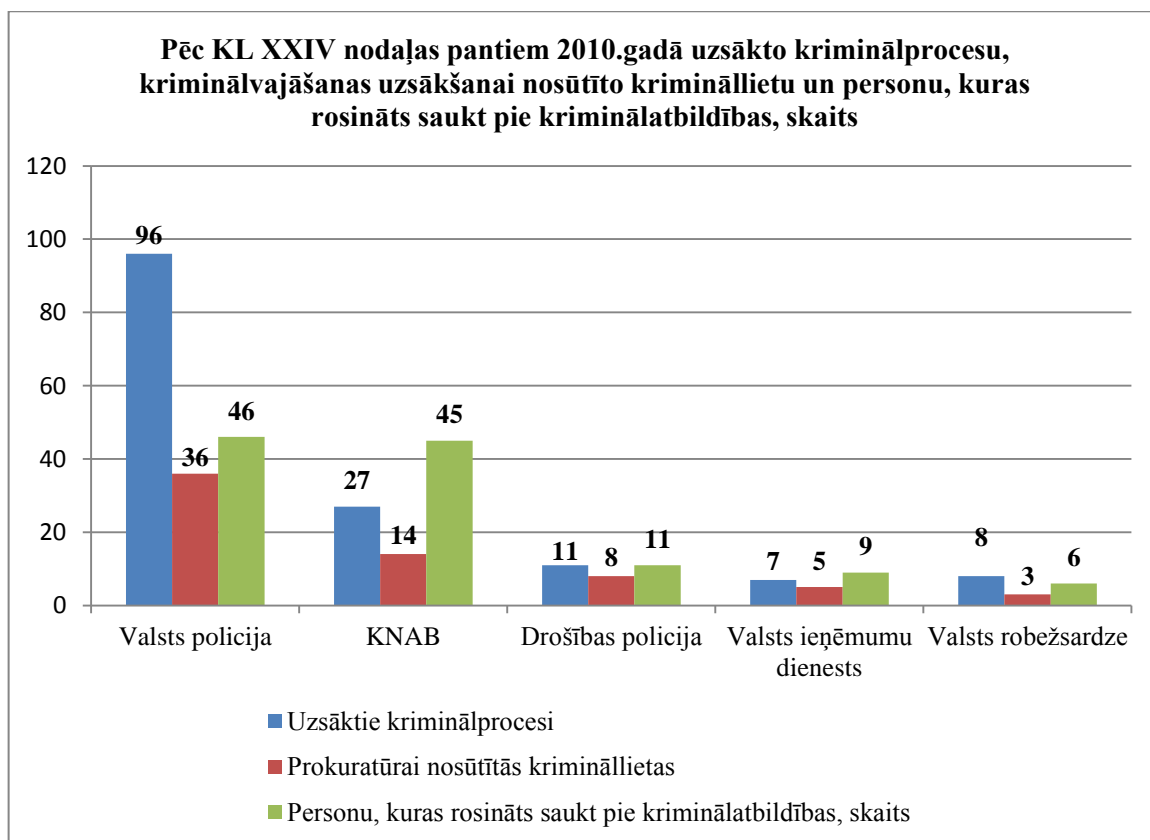
noziegumu valsts institūciju dienestā ir reģistrēti tieši šajās tiesībsargājošajās institūcijās. Tāpat jāsecina, ka 63% Drošības policijas kriminālprocesu uzsākti par koruptīviem nodarījumiem Valsts policijā un Valsts robežsardzē, kā arī 42% prokuratūras uzsāktos kriminālprocesus par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā bija par nodarījumiem tiesībsargājošajās institūcijās.

Vienlaikus jāsecina, ka KNAB darbība ievērojami mazāk pārklājas ar Valsts policijas, Valsts ieņēmumu dienesta un Valsts robežsardzes kompetenci korupcijas apkarošanā, jo tikai 20% no KNAB 2010.gadā uzsāktajiem kriminālprocesiem ir saistīti ar šo institūciju amatpersonu prettiesiskām darbībām. Pārējie 80% KNAB 2010.gadā uzsāktos kriminālprocesus ir saistīti ar dažādu valsts un pašvaldības institūciju, kā arī valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību valsts amatpersonu prettiesisku darbību izmeklēšanu. Tas saistīts ar KNAB kompetenci un specializāciju korupcijas novēršanai un apkarošanai visos līmeņos un visās valsts un pašvaldību institūcijās, tādējādi nepārklājoties ar citu institūciju darbību korupcijas apkarošanas jomā.

Kriminālvajāšanas uzsākšanai prokuratūrai nosūtītās krimināllietas

Pārskatā aplūkotās tiesībsargājošās institūcijas 2010.gadā ir nosūtījušas prokuratūrai **66** krimināllietas⁷, ierosinot saukt pie kriminālatbildības par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā **117** personas. Visvairāk krimināllietu (36) kriminālvajāšanai 2010.gadā nosūtīja Valsts policija, savukārt personu, kuras ierosināts saukt pie kriminālatbildības, skaita ziņā Valsts policijas un KNAB rādītāji ir līdzīgi (skat. 5.attēlu). Vidēji vienā krimināllietā KNAB ierosinājis saukt pie kriminālatbildības 3,21 personu, kas ir augstāks rādītājs nekā citām tiesībsargājošajām institūcijām.⁸ Tas norāda, ka KNAB izmeklētajās krimināllietās biežāk konstatētas sarežģītākas koruptīvas shēmas, kurās var tikt iesaistītas vairākas personas, tostarp, arī koruptīvu darbību starpnieki, atbalstītāji un organizētāji.

5.attēls

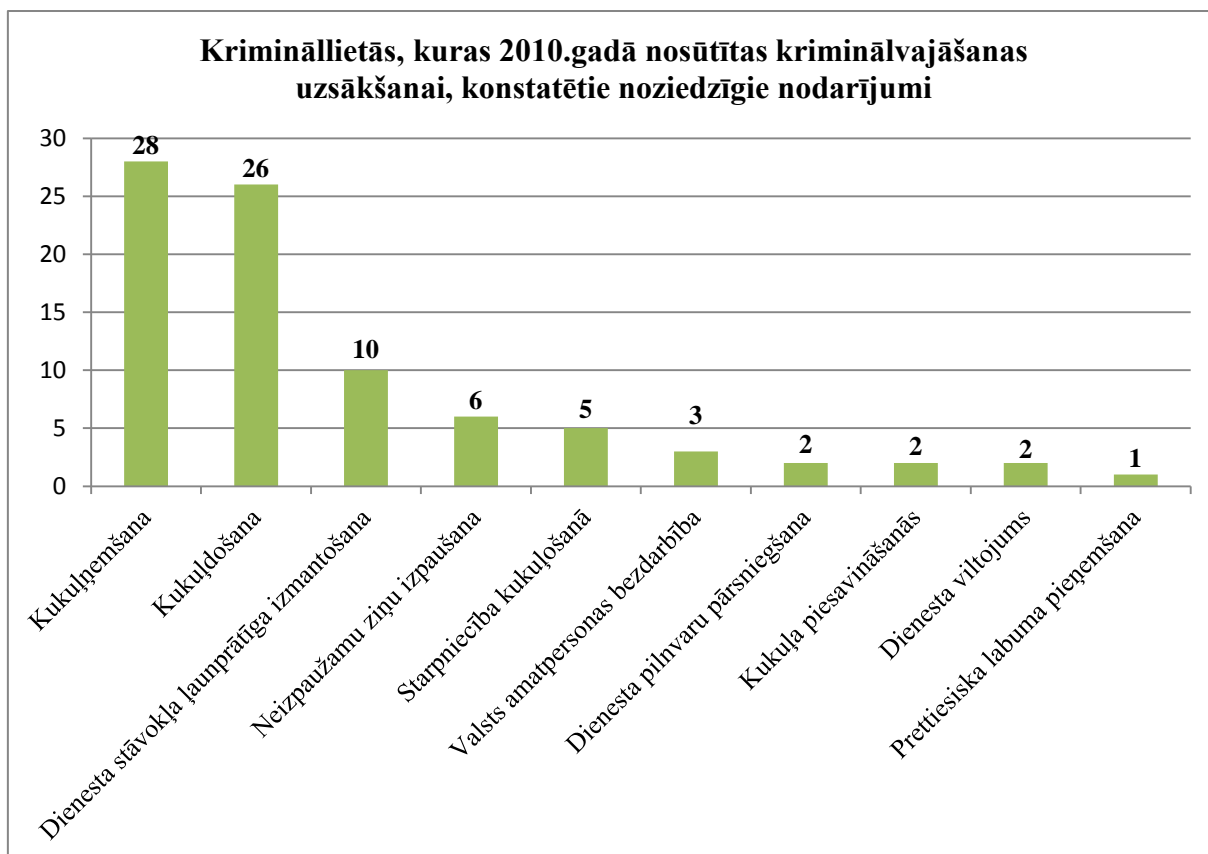
Visbiežāk kriminālvajāšanas uzsākšanai 2010.gadā tika nosūtītas krimināllietas, kurās konstatēti tādi KL XXIV nodaļā minētie noziedzīgie nodarījumi kā kukuļņemšana un kukuļdošana (skat. 6.attēlu). Ja salīdzina datus 6.attēlā ar datiem 3.attēlā, proti, par kādiem KL XXIV nodaļā minētiem noziedzīgiem nodarījumiem kriminālprocesi tika uzsākti un par kādiem

⁷ Apkopota informācija tikai par tām krimināllietām, kurās ierosināts saukt personas pie kriminālatbildības par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā pēc KL XXIV nodaļas pantiem.

⁸ Valsts policija vienas krimināllietas ietvaros ierosinājusi saukt pie kriminālatbildības 1,27 personas, Drošības policija – 1,38 personas, Valsts ieņēmumu dienests – 1,8 personas, savukārt Valsts robežsardze – 2 personas.

noziedzīgiem nodarījumiem krimināllietas nosūtītas kriminālvajāšanas uzsākšanai, var konstatēt atšķirību, ka 2010.gadā uzsākti 34 kriminālprocesi par dienesta pilnvaru pārsniegšanu, savukārt kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītas tikai divas krimināllietas, kurās ir konstatēta dienesta pilnvaru pārsniegšana. Jāņem vērā, ka arī 2009.gadā tika uzsākti 29 kriminālprocesi par dienesta pilnvaru pārsniegšanu, kas nozīmē, ka liela daļa no uzsāktajiem kriminālprocešiem par dienesta pilnvaru pārsniegšanu pēc KL 317.panta netika virzīti kriminālvajāšanas uzsākšanai.

6.attēls

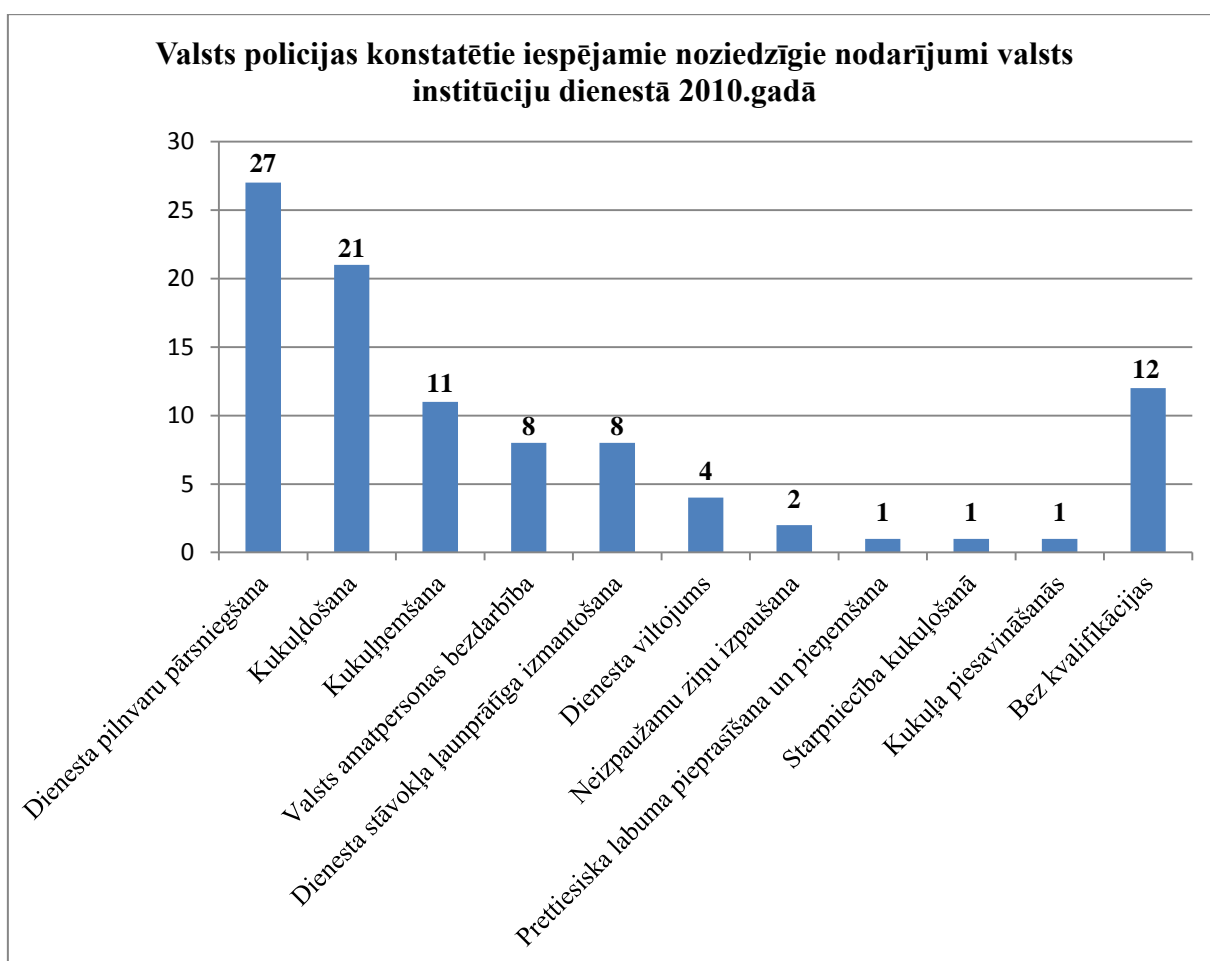
Salīdzinot ar 2009.gada rādītājiem, secināms, ka 2010.gadā kriminālvajāšanas uzsākšanai ir nosūtīts vairāk krimināllietu, taču personu, kuras ierosināts saukt pie kriminālatbildības par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā saskaņā ar KL XXIV nodaļas pantiem, skaits nav būtiski mainījies. Ja 2009.gadā tiesībsargājošās institūcijas rosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret 118 personām par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā, tad 2010.gadā personu skaits, kuras ierosināts apsūdzēt pēc KL XXIV nodaļas pantiem, bija 117. Lielākā daļa (67%) personu, kuras 2010.gadā tiesībsargājošās institūcijas lūdza saukt pie kriminālatbildības par noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izdarīšanu, bija valsts amatpersonas, savukārt 33% – privātpersonas.

Tiesībsargājošo institūciju darbība korupcijas apkarošanā

Valsts policija

Valsts policija 2010.gadā uzsākusi 96 kriminālprocesus par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, no tiem 36 kriminālprocesi ir uzsākti par iespējamu kukuļošanu vai prettiesisku labuma pieņemšanu, tostarp, 21 kriminālprocess uzsākts par kukuļdošanu (KL 323.p.), bet 11 kriminālprocesi par kukuļņemšanu (KL 320.p.). Pārējie 60 kriminālprocesi uzsākti par dienesta pilnvaru pārsniegšanu (KL 317.p.), dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (KL 318.p.), valsts amatpersonas bezdarbību (KL 319.p.) un neizpaužamu ziņu izpaušanu (KL 327.p), savukārt 12 kriminālprocesos noziedzīgi nodarījumi vēl nebija kvalificēti pēc konkrētiem KL XXIV nodaļas pantiem (skat. 7.attēlu).

7.attēls

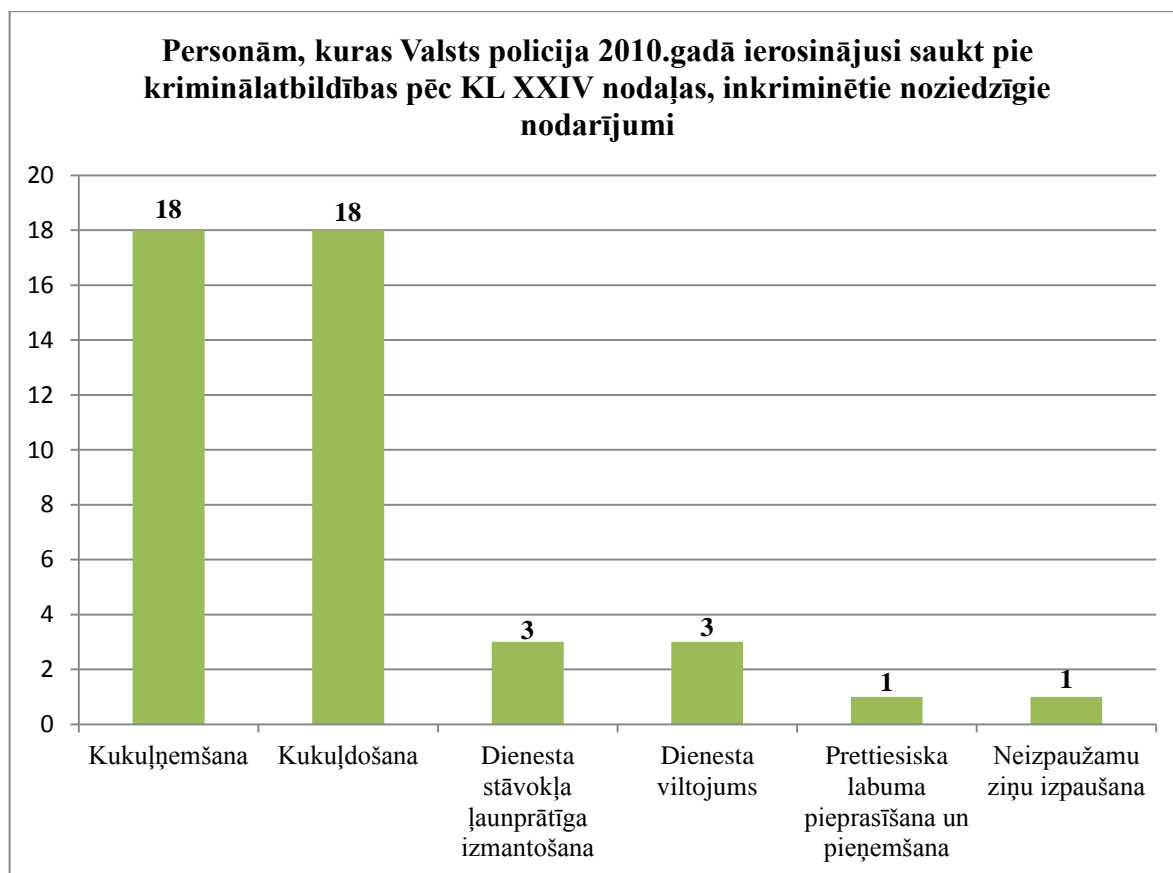

Saskaņā ar 7.attēlu var konstatēt, ka visbiežāk Valsts policija ir uzsākusi kriminālprocesus par policijas darbinieku dienesta pilnvaru pārsniegšanu, kas saistīta ar nepamatotu spēka pielietošanu aizturēšanas laikā. Lai arī lielākā daļa konstatēto noziedzīgo nodarījumi saistīti ar Valsts policijas darbību, tomēr vairāki kriminālprocesi uzsākti arī par noziedzīgiem nodarījumiem citās jomās, piemēram, kāda notāra prettiesiskām darbībām, amatpersonu bezdarbību un dokumentu viltošanu bāriņtiesā, kukuļdošanu valsts amatpersonai, lai iegūtu

autovadītāju apliecību, kā arī prettiesisku mantiska labuma pieprasīšanu un pieņemšanu, ko izdarīja kādas izglītības iestādes darbinieks.

Saskaņā ar sniegtajām ziņām Valsts policija 2010.gadā kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīja 36 krimināllietas un lūdza saukt pie kriminālatbildības kopumā 46 personas. No tām 18 Valsts policijas amatpersonām inkriminēta kukuļņemšana (KL 320.p.) un tikpat daudz personu ierosināts apsūdzēt par kukuļdošanu (KL 323.p.). Tikai vienā krimināllietā pret trim valsts amatpersonām ierosināts uzrādīt apsūdzību par dienesta pilnvaru pārsniegšanu (KL 317.p.), kas norāda uz to, ka daudzi Valsts policijas uzsāktie kriminālprocesi par dienesta pilnvaru pārsniegšanu netiek nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai (skat. 8.attēlu).

8.attēls

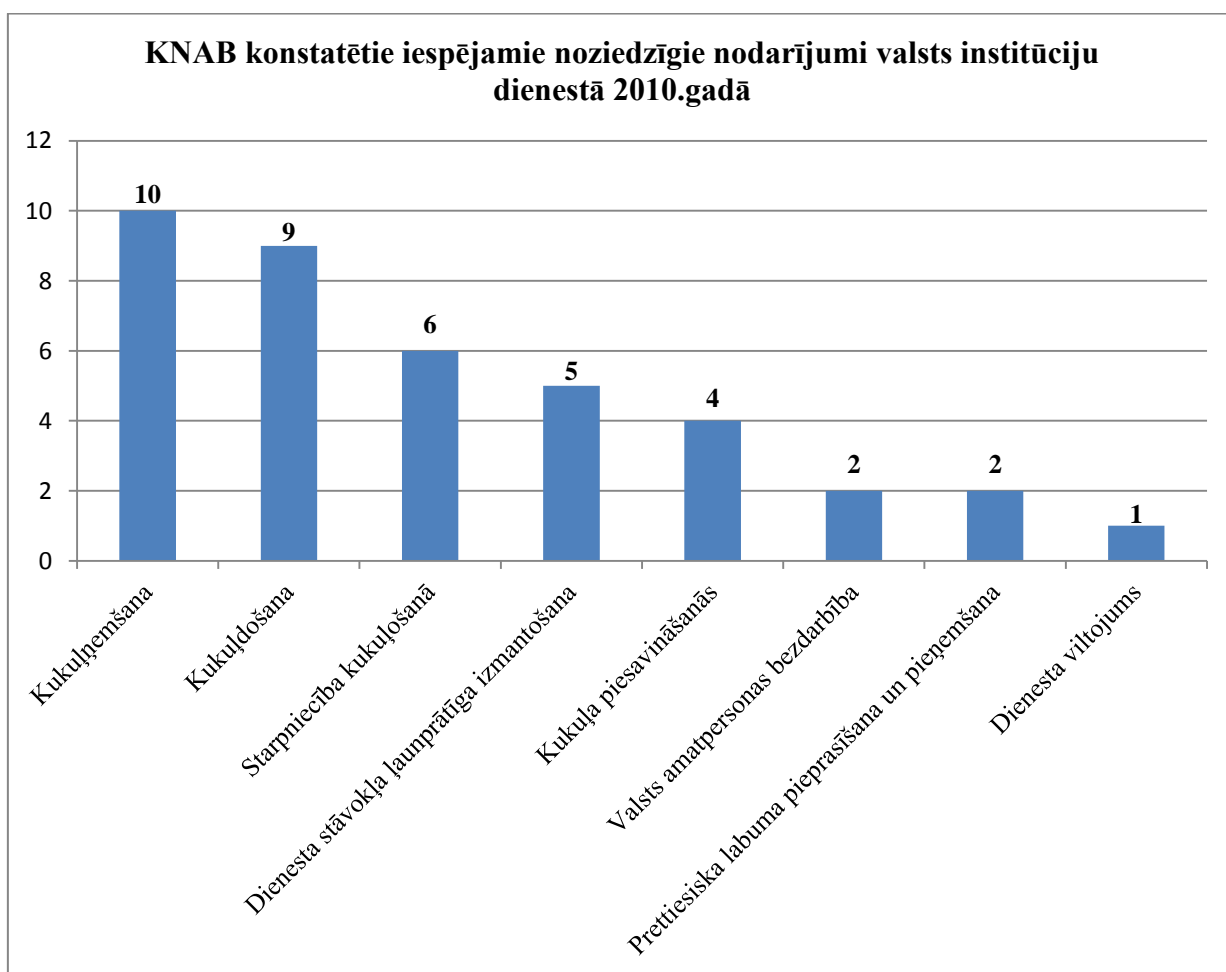

Kopumā 27 personas, kuras Valsts policija ierosinājusi saukt pie kriminālatbildības par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, ir valsts amatpersonas, savukārt 19 personas, kurām Valsts policija lūdza celt apsūdzības, ir privātpersonas. Visas 27 valsts amatpersonas, kuras 2010.gadā ierosināts saukt pie kriminālatbildības, ir Valsts policijas darbinieki, kuriem tiek inkriminēti KL XXIV nodaļā paredzētie noziedzīgie nodarījumi.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs

KNAB 2010.gadā kopumā uzsāka 34 kriminālprocesus, no kuriem 27 ir uzsākti par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, savukārt pārējie kriminālprocesi uzsākti pēc KL XXII nodaļas par noziedzīgiem nodarījumiem pret pārvaldības kārtību, pēc KL XIX nodaļas par noziedzīgiem nodarījumiem tautsaimniecībā un KL XVIII nodaļas par noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu. Visvairāk KNAB 2010.gadā konstatēja tāds noziedzīgus nodarījumus kā kukuļņemšana (KL 320.p.), kukuļdošana (KL 323.p.), starpniecība kukuļošanā (KL 322.p.), kā arī dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (KL 318.p.), taču jāņem vērā, ka vairākums kriminālprocesu joprojām tiek izmeklēti, tādēļ var tikt konstatēti arī jauni noziedzīgi nodarījumi vai arī mainīta noziegumu kvalifikācija (skat. 9.attēlu).

9.attēls

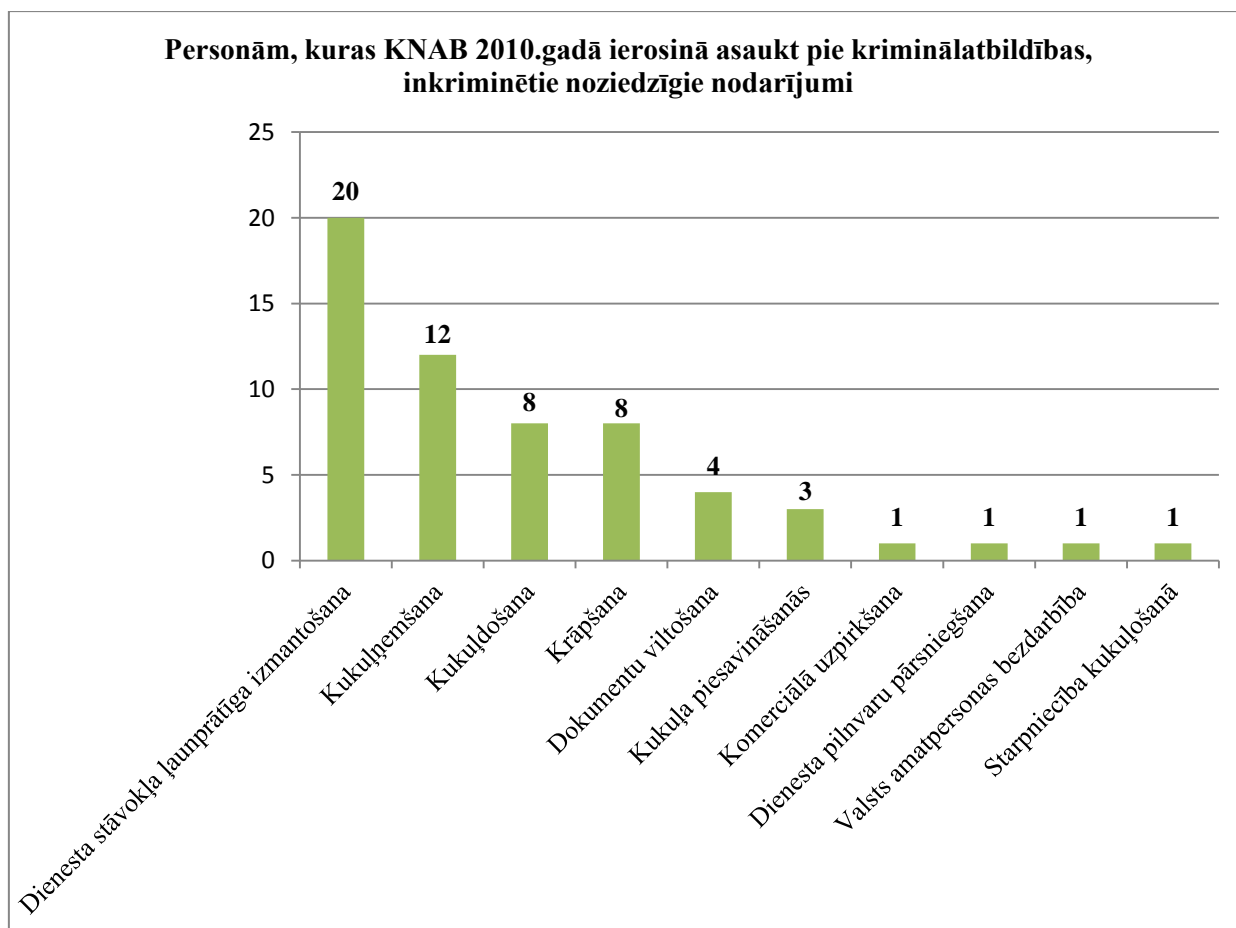
Vairākos KNAB uzsāktajos kriminālprocesos konstatēti arī tādi noziedzīgi nodarījumi, kas minēti citās KL nodaļās, piemēram, krāpšana (KL 177.p.), noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija (KL 195.p.), neatļauta labuma pieņemšana (KL 198.p.), dokumenta, zīmoga un spiedoga viltošana un viltota dokumenta, zīmoga un spiedoga realizēšana un izmantošana (KL 275.p.).

Kriminālprocesi 2010.gadā KNAB uzsākti par koruptīviem nodarījumiem dažādās valsts institūcijās, piemēram, policijā, prokuratūrā, Valsts ieņēmumu

dienestā, Ieslodzījuma vietu pārvaldē, Valsts darba inspekcijā un citviet, dažādās Latvijas pašvaldībās, kā arī valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībās, piemēram, AS *Latvenergo*. Apkopotās statistiskās ziņas ļauj secināt, ka korupcijas riski ir sevišķi augsti to valsts amatpersonu darbībā, kuras veic uzraudzības un kontroles funkcijas un kuras pieņem lēmumus vai rīkojas ar institūcijas mantu un finanšu līdzekļiem.

KNAB 2010.gadā kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīja 15 krimināllietas, no kurām 14 krimināllietas bija par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, bet vienā krimināllietā tika konstatēts noziedzīgs nodarījums pret īpašumu (krāpšana pēc KL 177.p.). Kopumā par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā KNAB 2010.gadā rosināja saukt pie kriminālatbildības 45 personas, no kurām 28 bija valsts amatpersonas, bet 17 – privātpersonas. Visvairāk personu KNAB ierosināja saukt pie kriminālatbildības par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (KL 318.p.), kukuļņemšanu (KL 320.p.) un kukuļdošanu (KL 323.p.) (skat. 10.attēlu).

10.attēls

Ja 2009.gadā visvairāk personu KNAB lūdza saukt pie kriminālatbildības par kukuļņemšanu (KL 320.p.), kukuļdošanu (KL 323.p.) un starpniecību kukuļošanā (KL 322.p.), tad 2010.gadā šī tendence ir mainījusies. Tas

izskaidrojams ar to, ka 2009.gadā kriminālvajāšanai tika nosūtīta vērienīga krimināllieta par kukuļošanu transportlīdzekļu tehniskās apskates stacijā, kuras ietvaros par kukuļošanas noziedzīgiem nodarījumiem tika ierosināts uzrādīt apsūdzības 31 personai. Savukārt 2010.gadā KNAB prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai kopumā nosūtīja divas krimināllietas par darbinieku fiktīvu nodarbinātību divās valsts institūcijās, kuru ietvaros kopumā tika ierosināts apsūdzēt 16 personas. Abās krimināllietās noziedzīgās darbības tika kvalificētas kā dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (KL 318.p.), tādēļ, salīdzinot ar 2009.gadu, būtiski ir pieaudzis to personu skaits, kuras ierosināts saukt pie kriminālatbildības par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

Drošības policija

Drošības policija 2010.gadā ir uzsākusi 11 kriminālprocesus par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, un tas ir vairāk nekā 2008. un 2009.gadā. Lielākā daļa kriminālprocesu uzsākti par kukuļņemšanu (KL 320.p.) un neizpauzamu ziņu izpaušanu (KL 329.p.). Kukuļņemšana biežāk konstatēta tiesībsargājošo institūciju amatpersonu darbībā, kā arī 2010.gadā konstatēta kukuļa pieņemšana, ko personu grupā izdarīja kāda valsts dienesta amatpersonas. Drošības policija 2010.gadā ir uzsākusi arī vienu kriminālprocesu par kukuļdošanu, ko izdarīja privātpersona, lai policijas amatpersona par konstatēto pārkāpumu nesastādītu administratīvā pārkāpuma protokolu.

Kriminālvajāšanas uzsākšanai Drošības policija 2010.gadā nosūtīja astoņas krimināllietas, ierosinot saukt pie kriminālatbildības par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā 11 personas, no kurām 10 ir valsts amatpersonas, bet viena ir privātpersona. Kopumā astoņām tiesībsargājošo institūciju (Valsts policijas un Valsts robežsardzes) amatpersonām Drošības policija lūgusi uzrādīt apsūdzību kukuļņemšanā (KL 320.p.), vienu privātpersonu ierosināts saukt pie kriminālatbildības par kukuļdošanu (KL 323.p.), bet vēl divām tiesībsargājošo institūciju amatpersonām tika inkriminēta uzkūdišana dot kukuli (KL 323.p. un 20.p.3.d.) par likumā paredzēto darbību neizdarīšanu un starpniecība kukuļošanā (KL 322.p.). Jāsecina, ka 10 no 11 personām, kuras 2010.gadā Drošības policija lūdza saukt pie kriminālatbildības par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā, bija Valsts policijas un Valsts robežsardzes amatpersonas.

Valsts robežsardze

Valsts robežsardze 2010.gadā ir uzsākusi astoņus kriminālprocesus par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, kas ir par trim vairāk nekā iepriekšējā gadā. Kriminālprocesi 2010.gadā biežāk uzsākti par valsts

amatpersonas bezdarbību (KL 319.p.), kukuļņemšanu (KL 320.p.) un kukuļdošanu (KL 323.p.). Uzsākto kriminālprocesu izvērtējums liecina, ka bezdarbība biežāk konstatēta Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonu darbībā, kukuļņemšanu biežāk izdarīja Valsts robežsardzes amatpersonas, savukārt kukuļdošanu – privātpersonas, lai Valsts robežsardzes amatpersonas ļautu ieinteresētajai personai pāri robežai pārvietot kontrabandas preces.

Kriminālvajāšanas uzsākšanai par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā Valsts robežsardze 2010.gadā nosūtīja trīs krimināllietas, kurās ierosināja saukt pie kriminālatbildības kopumā sešas personas – trīs Valsts robežsardzes amatpersonas, vienu Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonu, vienu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonu, kā arī vienu privātpersonu. Aizdomās turētajiem inkriminēta valsts amatpersonas bezdarbība (KL 319.p.), kukuļņemšana (KL 320.p.), kukuļdošana (KL 323.p.), neizpaužamu ziņu izpaušana (KL 329.p.), kā arī daži citi noziedzīgi nodarījumi.

Valsts ieņēmumu dienests

Valsts ieņēmumu dienests 2010.gadā uzsāka septiņus kriminālprocesus par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, kas ir par pieciem mazāk nekā 2009.gadā. Visi kriminālprocesi uzsākti par Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonu nodarījumiem. Divi kriminālprocesi uzsākti par to, ka Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli (KL 318.p.), veica fizisku personu pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksu izkrāpšanu (KL 177.p.). Vēl divi kriminālprocesi 2010.gadā uzsākti par kukuļņemšanu (KL 320.p.), ko personu grupā izdarīja Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas, kā arī vēl divi kriminālprocesi uzsākti par neizpaužamu ziņu izpaušanu. Savukārt vienā kriminālprocesā izmeklējamā rīcība kvalificēta pēc piederības noziedzīgu nodarījumu grupas objektam.

Valsts ieņēmumu dienests 2010.gadā kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīja piecas krimināllietas, kuru ietvaros par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā ierosināts uzrādīt apsūdzības deviņām Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonām. No tām sešas amatpersonas ierosināts saukt pie kriminālatbildības par kukuļņemšanu (KL 320.p), starpniecību kukuļdošanā (KL 322.p.) un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (KL 318.p.). Piemēram, izmeklēšanā konstatēts, ka Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas maldināja personu, ka preces pāri robežai pārvietotas nelikumīgi, tās atņēma un vēlāk piesavinājās. Divās krimināllietās tika ierosināts saukt pie kriminālatbildības kopumā trīs Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas par neizpaužamu ziņu izpaušanu (KL 329.p.).

Militārā policija

Militārā policija 2010.gadā uzsāka sešus kriminālprocesus par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā. Kriminālprocesi ir uzsākti par neatbilstībām mantas uzskaitē, preču iztrūkumu noliktavās, kā arī iespējamu līdzekļu izšķērdēšanu. Noziedzīgo nodarījumu precizēta kvalifikācija uzrādīta trijos kriminālprocesos, no kuriem divos ir konstatēta valsts amatpersonas bezdarbība (KL 319.p.), savukārt vienā kriminālprocesā ir konstatētas dienesta stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas pazīmes (KL 318.p.).